

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.089/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Sóvágó Gyula Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Sóvágó Gyula ügyvéd) által képviselt **felperes** (felperes címe) felperesnek – a név² ügyvéd (alperesi képviselő címe) által képviselt **alperes1** (cím⁴) alperes ellen írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezése, sérelemdíj iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 21.M.70.077/2020/29. számú ítélete ellen a felperes által 30. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 154.600 (egyszázötvennégyezer-hatszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma a 2021. január 15-én kelt 21.M.70.077/2020/29. számú ítéletével a keresetet elutasította és a felperest 50.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperes javára.

[2] Az általa megállapított tényállás szerint a felperes 2015. január 20-án kelt kinevezés alapján állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperes jogelődjével, ennek keretében a intézményben rajz-vizuális nevelés szakos tanár munkakörben dolgozott. A felek 2017. március 1-jén tanulmányi szerződést kötöttek, ez alapján a felperes a városi Tudomány Egyetem tanári szakán megnevezés képesítés megszerzését vállalta 2017. július 31-ig, míg az alperes a képzés díjának 30%-át (90.000 forint/félév) megtérítését, valamint a képzésen való személyes megjelenés (konzultáció, tréning, vizsga) idejére járó távolléti díj fizetését biztosította. A felek vállalták, hogy a végzettség megszerzését igazoló oklevél kiállításának napjától számított két évig nem szüntetik meg egyoldalúan a közalkalmazotti jogviszonyt, kivéve ha arra a munkáltató nem megfelelő közalkalmazotti magatartás tanúsítására hivatkozó felmentést közöl. A felperes 2017. június 1-jén sikeres záróvizsgát tett, ezt követően az alperesi intézmény a felperest technika szakos tanárként is foglalkoztatta.

[3] A felperes feletti (részleges) munkáltatói jogkört 2017-től tanú igazgató (korábbi igazgató-helyettes) gyakorolta. Ennek keretében irányítási és utasítás adási jogkörében eljárva a felperessel szóban, illetve e-mail útján több alkalommal egyeztetett szakmai kérdésekről, illetve szakmai vitákat is folytatott. Mindez más tanárokkal is általános, az alperesi intézmény működéséhez tartozó volt, amelyek eredményei nem kerültek írásban rögzítésre. Az intézményigazgató a felperessel lefolytatott szakmai megbeszéléseket sikertelennek ítélte, a felperes a szakmai kéréseket ugyanis nem tartotta meg. Ezért a továbbiakra az igazgató a viták dokumentálásáról döntött, az így írásba foglalt szóbeli feljegyzések, figyelmeztetések írásbeli figyelmeztetésnek minősültek.

[4] Az alperesi gimnáziumban a munkáltatói előírás szerint az órák megtartását mellőzve a tanárok akkor engedhették el a diákokat, amennyiben az ok megjelölésével az igazgatótól vagy helyettesétől engedélyt kaptak. Ennek elmaradását a vezetők kifogásolták, szankcionálták, továbbá a tanárok az órán a diákokat nem hagyhatták felügyelet nélkül, egészségüket nem veszélyeztethették.

[5] 2018. június 14-én az intézményigazgató két írásbeli feljegyzést vett fel. Az első (a továbbiakban: Figyelmeztetés 1.) a 11.C. osztály előző nap 7. órájának (rajz óra) eseményeiről szólt, amely szerint az igazgató szóbeli figyelmeztetésben részesítette a felperest, mivel a diákok az iskolavezetés engedélye nélkül hagyták el a tanórát, őket a felperes – három tanuló kivételével – elengedte jogtalanul, ezt követően a korábbi engedmény visszavonása miatt jogszerűen nem írhatta volna be a digitális naplóba a tanulókat igazolatlan hiányzónak, a visszavonást ugyanis nem az egész osztállyal közölte.

[6] A második feljegyzés (a továbbiakban: Figyelmeztetés 2.) tárgya a 7. osztály aznapi, 4. órában megtartott rajz órájának eseményéről szólt. A felperest az igazgató szóban azért figyelmeztette, mert a felperes rajz órán a gyerekeket kiküldte a zuhogó esőbe az előző órai munka folytatásához „alapanyagot” (faleveleket) gyűjteni, melynek során 11 tanuló bőrig ázott. A diákok elmondása szerint „jobb jegyért kellett kimenni”. A diákok ezután vizes ruhákban ültek a következő tanítási órákon, így a felperes cselekedetével veszélyeztette ezen tanulók egészségét, testi épségét. Rögzítette, hogy a két figyelmeztetéssel kapcsolatban az

iskola vezetősége a felperest, a diákokat és az érintett tanárokat 2018. június 14-én meghallgatta, melyről a felperes a résztvevők tudta nélkül hangfelvételt készített.

[7] Az írásba foglalt figyelmeztetéseket a felperes 2018. június 15-én átvette, azokkal szemben helyreigazítást kért. A Figyelmeztetés 1. kapcsán a terhére róttakat nem vitatta, a gyermekek elengedését hibának tekintette, de egyben gesztusnak szánta a nagy melegben amiatt, hogy ne kelljen a 7. órában is ott maradniuk azoknak, akinek a jegyük szempontjából nem feltétlenül muszáj, ugyanakkor a tanulók magatartási problémáira hivatkozott. A Figyelmeztetés 2. kapcsán azt állította, hogy 4-5 feledékeny gyereket kérésre kiengedett, de nem figyelte, hogy ténylegesen hányan távoztak és kizárólag egy kisfiún észlelte, hogy vizes lett, őt meg is kérdezte, hogy át tud-e öltözni, másokról nem volt tudomása. Elismerte, hogy a gyermekeket nem korlátozta abban, hogy az udvar melyik részéről hozzanak falevelet. Kifogásolta, hogy a jegyzőkönyv tartamát nem ismerhette meg és annak egy példányát sem kapta meg aláírásra.

[8] A gimnázium igazgatója és a felperes 2018. június 26-án négy szemközti megbeszélést folytatott, amely során az igazgató felajánlotta a jogviszony közös megegyezéssel való megszüntetésének lehetőségét, egyértelműen kifejezve ezen ajánlatát. A megbeszélésről a felperes az igazgató tudta nélkül hangfelvételt készített.

[9] 2018. június 29-én a tantestület tanévzáró értekezletén az igazgató előadta, hogy folyamatos problémák miatt egy kolléganőnek javasolta a közös megegyezéssel való „zökkenőmentes elvállást a komolyabb konfliktusok elkerülése végett”. A felperes provokatív konkretizálást kérő visszakérdezésére az igazgató a magyarázkodást mellőzte és a feljegyzések tartalmára utalt. Ezt követően az igazgató és a felperes további négy szemközti megbeszélést folytatott, ahol az igazgató kategorikusan kérte a felperestől, hogy „Közös megegyezéssel kérlek menj el!” Ezen a napon történekről a felperes a résztvevők tudta nélkül ismét hangfelvételt készített.

[10] A felperes 2018. július 2-án egy diáknak írt e-mail üzenetében rögzítette, hogy „körülnéztem, egyetlen hét alatt is tárt karokkal fogadnának”. Egyben jelezte, hogy jogi lépésre is elszánta magát és az igazgató eljárását koncepciós ügynek minősítette. Ezt követően 2018. – helyesen – július 30-án kelt nyilatkozatában áthelyezésére tekintettel a közalkalmazotti jogviszonya közös megegyezéssel történő megszüntetését kérte. Az igazgató ezen ajánlatot elfogadta a „támogatom” feljegyzéssel és ezt követően a felperes jogviszonya áthelyezéssel (a felek és a intézmény² háromoldalú megállapodásával) szűnt meg. A felperes ezt követően a intézmény³ folytatta a rajz-vizuális nevelés szakos tanári munkáját, azonban az áthelyezésről szóló okirat tartalma ellenére a város²ⁱ iskola határozott időre (helyettesítésre) foglalkoztatta és 2019. június 30-án jogviszonya megszűnt. Az áthelyezésről szóló intézkedés ellen a felperes jogorvoslással nem élt, a jogviszony megszüntetésére irányuló megállapodást nem támadta meg. 2019. július 1. napjától a cég¹ Kereskedelmi és Szolgáltató Kft-nél helyezkedett el havi 97.500 forint jövedelemért.

[11] Az elsőfokú bíróság a felperes figyelmeztetések megsemmisítése, e körben az igazgató bocsánat kérésére kötelezése, a tanulmányi szerződéshez kapcsolódó tandíj, utazási költségtérítés és elmaradt munkabér összegében megjelölt biztatási kár, valamint sérelemdíj iránti keresetét megalapozatlannak találta. Döntését a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6. § (2) bekezdése, 7. § (1) bekezdése, 166. § (1) bekezdése, a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § és a 2:43. §, 2:51. § (1) bekezdése, 2:52. § (1)-(3) bekezdése és 6:587. §-a rendelkezéseire alapította.

[12] Megállapította, hogy a felperes részére az írásban dokumentált szóbeli figyelmeztetések írásbeli figyelmeztetésnek minősülnek, amelyek azonban nem a fegyelmi eljárás elemei. Így nem vonhatók be a fegyelmi eljárás rendjébe még akkor sem, ha az alperesi intézmény a felperest és tanúkat hallgatott meg az eseményekkel kapcsolatban. Megállapította, hogy az indokok valóságát az intézményi meghallgatáson elhangzottak, erre a felperes által helyreigazítást kérő levelében tett észrevételei és a perbeli tanúvallomások is alátámasztották és igazolták, hogy a figyelmeztetések szakmailag helytállóak voltak. Egyértelműen a tanári munkakörbe tartozó szakmai mulasztásként értékelte azt, hogy a felperes az utolsó óráról elengedte a diákokat, megszegve a munkáltatói utasítást, majd ezt követően az órát mégis megtartotta és a hiányzókat a digitális naplóba beírta. Szakmai mulasztásként minősül az a felperesi magatartás is, hogy a perbeli esetben a diákokat hagyta a teremből kimenni és nem ismerte fel, hogy az esőben megázó diákok egészségügyi kockázatnak voltak kitéve. Így az indokokat valósnak, okszerűnek és az emiatt alkalmazott szankciót arányosnak és az alanyi jog gyakorlása szempontjából formálisan jogszerűnek találta. Mindezek okán vizsgálta a felperes joggal való visszaélésre való hivatkozását, miszerint az igazgató egyéni antipátiájával és vezetési módszereivel következetesen törekedett elérni az intézményből való távozását, amelynek igazolása a felperes terhére esett.

[13] E körben a felperes indítványára az általa jogsértően beszerzett hangfelvételek leiratát is figyelembe vette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 269. § (1) bekezdés c) pontja és (4) bekezdés c) pontja alapján, annak ellenére, hogy az alperes és a közvetlenül érintett két személy, tanú és tanúl a perbeli felhasználását ellenezték, de a hangfelvételek leiratának tartalmára nézve vitató nyilatkozatot nem tettek. Mindezek tartalma a tényállás megállapítását és a bizonyítást nagyban elősegítette. Az intézményigazgató tanúvallomásában tartalmilag a hangfelvétel leírt változatával egyezően nyilatkozott a tanévzáró értekezletre és a négy szemközti beszélgetésekre nézve egyaránt. Bizonyítékként a felek által becsatolt további okiratok a felperes munkavégzését, teljesítményét támogató, de kifogásoló tartalommal egyaránt bírtak, a per tárgya azonban nem ezen okirati bizonyítékok listászerű összemérésre volt, hanem az, hogy a szakmai konfliktusok feloldása az alperesi intézmény és vezetője részéről az alapelvek megtartása mellett történt-e.

[14] A felperes által előadott több konkrét konfliktus kapcsán rögzítette, hogy szintén nem azok valóságát vagy szakmai jogszerűségét kellett vizsgálni és hangsúlyozta, hogy a felek és a tanúk is egybehangzóan állították, hogy az alperesi igazgató és a tanárok között voltak szakmai konfliktusok, amelyek egy tartós foglalkoztatási jogviszonyban

természetesnek mondhatóak. A tanúk (tanú, tanú1, tanú3, tanú2) azonban alátámasztották, hogy az igazgató nagyobb számban a felperes munkavégzését kifogásolta és a szóbeli megbeszélések eredménytelenek maradtak, azonban azt is igazolták a tanúk, hogy ezen szakmai konfliktusok megbeszélése nem volt személyeskedő, fenyegető, jóhírnevet sértő, dehonesztáló. A felperessel folytatott szóbeli megbeszélés eredménytelenségét tanú3 tanúvallomása szintén alátámasztotta, amely miatt az igazgató úgy döntött, hogy a továbbiakban írásban dokumentálja a szakmai konfliktusokat.

[15] A 2018. június 26-i négy szemközti megbeszélés kapcsán megállapította, noha az igazgató a közös megegyezés kezdeményezését javasolta, azonban szóhasználata nem volt kényszerítő, fenyegető, megfélemlítő, illetve személyiségi jogot sértő. A kezdeményezésre az intézményvezetőnek jogszerű lehetősége volt és a megegyezés eredménytelenségére sem helyezett kilátásba semmilyen következményt. A tanévzáró értekezleten elhangzottak körében arra a következtetésre jutott, hogy az igazgató és a felperes tantestület előtti párbeszéde nem volt jóhírnevet sértő, de emlékeztetnek minősült, tanú2 tanú ugyan heves vitaként élte meg, de sértőnek, bántónak, értékítéletet közlőnek az elhangzottakat nem tekintette. Az ezt követő négy szemközti megbeszélésen az igazgató közös megegyezésre utaló kategorikus kijelentése szintén nem sértett személyiségi jogot, a későbbiekben pedig a felperes volt az, aki a közös megegyezést kezdeményezte, amely jognyilatkozatot a későbbiekben nem is támogatta meg. Így azt állapította meg, hogy a megállapodás, majd a közös megegyezéses és a háromoldalú - áthelyezésről szóló - megállapodás esetében a joggal való visszaélésre való hivatkozás nem volt alapos.

[16] Összességében az intézményigazgató magatartásában a szakmai konfliktuson túl nem tapasztalt olyan elemet, amely a felperest akarata ellenére kényszerítette volna a munkahely váltásra és rámutatott, hogy önmagában a joggal való visszaélés körében a konfliktusok tényének bizonyítása nem elegendő, a felperesnek azt is bizonyítania kellett volna, hogy a konfliktusok motivációja megtorlás és bosszú volt. A perbeli esetben a konfliktusok feloldása kulturált körülmények között zajlott, de nem volt sikeres. A konfliktusok számára és ismétlődő jellegére tekintettel rendelte el az igazgató azok írásbeli rögzítését, de ez nem tekinthető joggal való visszaélésnek, figyelemmel az Mfv.I.10.438/2013/6. számú kúriai döntésre is.

[17] Mindezek okán úgy ítélte meg, hogy a sérelemdíj és a személyiségi jogsértés objektív szankciói iránti kereseti kérelmek nem voltak megalapozottak, ugyanakkor megjegyezte, hogy a felperes egyik diákjához 2018. július 2-án írt e-mailje nem volt tisztességes.

[18] A joggal való visszaélést alátámasztó azon felperesi hivatkozást sem találta megalapozottnak, hogy a diákok utolsó óráról történő elengedése gyakorlat volt a tanárok között. A tanúvallomások (tanú7, tanú6, tanú2) alapján igazolást nyert, hogy az óráról elengedés indokhoz és vezetői engedélyhez volt kötött és kizárólag annak volt jelentősége, hogy az utasítások megszegése esetén a vezetők a felelősségre vonást (legalább szóbeli rosszallás) alkalmazták-e. A felperes szakmai mulasztásának csak egy részét képezte a

szabályellenes elengedés, de terhére róttá az alperes az előzményeket követően az óra megtartását és a hiányzás rögzítését is. A joggal való visszaélés körében nem tartozik a munkáltató más esetben alkalmazott intézkedése.

[19] tanú4 volt diák tanúként tett kijelentései kapcsán megjegyezte, hogy azok valóságtartalmát a szembesítés nem igazolta, illetve a szakmai konfliktusokról tanú4 csak hallomásból szerzett tudomást, állításai nem voltak kellően konkrétak és nem tekinthetők perdöntő nyilatkozatnak.

[20] A felperesnek a tanulmányi szerződéssel megszerzett technika szakos tanári képesítése körében előterjesztett, az alperesi foglalkoztatáshoz kapcsolódó biztatási kár iránti igényét szintén megalapozatlannak találta. Rámutatott, hogy a jogviszony megszüntetését a felperes kezdeményezte és a megszüntetés a tanulmányi szerződés 5.a.) pontja értelmében annak megszűnését is eredményezte. Az alperes szándékos károkozó magatartását, a felperes önhibán kívüli károsodását megállapítani nem tudta, jogellenes magatartás hiányában pedig nem érvényesíthető a tandíj, utazási költség iránti igény. Előbbi esetében az alperes a rá eső részt jogszerűen megfizette, utóbbi térítését pedig nem is vállalta, továbbá az alperes nem akadályozta a felperest abban, hogy technika tanári képesítését felhasználva elhelyezkedjen. A város2i iskola határozott idejű foglalkoztatása és a keresetben megjelölt 2019. július-augusztus havi munkabér különbség között az alperesi jogellenes magatartást és az ok-okozati összefüggést megállapítani nem tudta.

[21] Kitért arra, hogy név7 nyugalmazott igazgató kihallgatását mellőzte, mert a felperes által megjelölt események idején már nem volt az alperesi intézmény igazgatója, illetve a hivatkozott körülmények a meghallgatott tanúk vallomásai alapján feltárhatóak voltak. Szintén mellőzte tanú8 tanúkénti kihallgatását a felperes e körben előterjesztett feltételes indítványa miatt. A sérelemdíj kapcsán személyiségi jog megsértését megállapítani nem tudta, mivel az igazgató a felperest az intézményből való távozásra nem kényszerítette, személyiségi jogot sértő kijelentést a tantestület előtt nem tett, így a felperes emberi méltóságát, jó hírnevét nem sértette meg.

[22] A pertárgy értékét a Pp. 21. § (1) bekezdése alapján 1.932.230 forintban állapította meg, a pervesztes felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti perköltség megfizetésére. A felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán az illeték állam általi viseléséről rendelkezett.

A felperes fellebbezése

[23] Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, elsődlegesen annak megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítására kérte.

[24] Érvelése szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, iratellenes és a perben szereplő bizonyítékokat egyoldalúan mérlegelő. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt, hogy a perbeli jogsértés egy folyamat volt, amely az igazgató személyes antipátiájából eredt és mindezt fokozta az a körülmény, hogy az általa támasztott tantárgyi követelmények eltértek a korábbi rajztanár elvárásaitól. Megítélése szerint az igazgató kifejezetten üldözte annak érdekében, hogy távozzon az iskolából. Hangsúlyozta, hogy a tanúként meghallgatott tanárok függelmi viszonyban állnak az iskola igazgatójával, többen gyermekkoruk óta ismerik az igazgatót, mindezen érvelését azonban az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, sőt részrehajlóan értékelte a vallomásokat. Ugyanakkor az általa megjelölt tanúk nem álltak függelmi viszonyban sem vele, sem az alperessel és elfogadhatatlan az a bírói vélekedés, hogy tanú4 tanúvallomása az elsőfokú ítéletben rögzített okból kétségbe vonható. Ellentmondásos az elsőfokú ítélet azért is, mert egyrészt arra utalt, hogy egyes történések valóságát, szakmai okszerűségét nem kellett vizsgálni, ugyanakkor példálózva felsorolta azokat a tényezőket, amelyek megalapozták üldöztetésének bizonyítását.

[25] A Figyelmeztetés 1. jogszerűsége körében figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság, hogy bár elismerte hibáját, azonban az iskolában szokásos gyakorlatról volt szó, így a magatartásának megítélése egyoldalú volt. Figyelembe kellett volna venni, hogy a diákok csak úgy tudtak az iskolából eltávozni a 4. óra után, hogy az 5. és 6. óra esetében is elengedték őket az érintett tanárok. A diákok hiányzása így csak összefüggésükben vizsgálható és mindezek alapján megállapítható, hogy a szankcionálás illeszkedik az igazgató által tanúsított üldöztetési folyamatba. A perben a hangfelvétel leirata alapján bizonyítást nyert, hogy a vezetőség véleményét kikérte a hiányzások digitális naplóbeli „sorsa” kapcsán, de vezetői választ nem kapott. Mindez egyébként korábbi esetekben is jellemző volt.

[26] A Figyelmeztetés 2. jogszerűségének kapcsán szintén nem vitatta, hogy egyes diákok megáztak és az udvarra való kiengedésükkel hibát követett el, ugyanakkor nem nyert igazolást, hogy mikor és hány tanuló lett vizes, a per során 1-11-ig terjedő számok is elhangzottak. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy az iskolában rendszerszintű volt az, hogy a diákok sokszor voltak a zárt udvaron felügyelet nélkül, illetve tornaórán is „iskolakör” futása esetén. Az is általános volt, hogy a diákok engedély nélkül elhagyták tanítási idő alatt az iskola területét.

[27] Teljesen téves volt az elsőfokú bíróság részéről a jóhiszeműség és tisztesség követelményének, a joggal való visszaélés kérdéskörének megítélése, amikor is a hangfelvételek leiratát a joggal való visszaélés hiányának bizonyítékaként értékelte. A felvétel ugyanis nyilvánvalóan bizonyítja, hogy az eseményeket a vezetőség nem vizsgálta ki megfelelően, illetve azt, hogy a diákok ténylegesen agresszívan léptek fel és a figyelmeztetések kizárólag azt a célt szolgálták, hogy bizonyítékként felhasználhatóak legyenek ellene.

[28] Egyoldalúan értékelte az elsőfokú bíróság a 2018. június 26-i négy szemközti beszélgetésen elhangzottakat és nem vette figyelembe, hogy az igazgató „házasságként” fogta fel a munkaviszonyt, ami ha nem működik, akkor meg kell szüntetni, viszont munkája elleni kifogásokat nem konkretizált egyet sem. A beszélgetés hangnemét az elsőfokú bíróság egyáltalán nem vette figyelembe, ahogy annak fenyegető, igazgatói hatalommal való visszaélő voltát sem. Az igazgató tanúvallomása alátámasztotta, hogy kizárólag tartalmatlan utasításokat adott órai munkáját, szakmai feladatait illetően úgy, hogy egyetlen óráját sem látogatta meg. Ennek ellenére azt a nyilatkozatot, hogy a szóbeli megbeszélések eredménytelenek maradtak, az ő terhére írta.

[29] Tévesen értékelte az elsőfokú bíróság a tanévzáró értekezleten elhangzottakat is, az igazgató szóhasználata, érvrendszere nem sugallt tárgyilagos megítélést, kész tényként közölte azt, hogy problémái vannak a munkájával, így a közös megegyezéssel való távozást is tényként adta elő, holott még állást sem kezdett keresni. Mindez egyfajta presszióként működött és életszerű reakció volt részéről, hogy megkérdezte az elhangzottak okát, ezt provokációnak beállítani túlzás és teljességgel téves álláspontot jelent. A becsatolt hangfelvételek meghallgatása esetén az elsőfokú bíróság érzékelte volna, hogy az igazgató kiabált irodájában és azon kijelentés, miszerint „közös megegyezéssel elmész vagy a következményeket neked kell viselni” az igazgató fenyegetését jelentették.

[30] Kellő indok nélkül mellőzte az elsőfokú bíróság név⁷ nyugalmazott iskolaigazgató tanúkénti meghallgatását, a tanú ugyanis nyilatkozni tudott volna a jelenlegi igazgató irányába táplált antipátiájának okairól, arról, hogy a technika szak elvégzése miatt volt kiemelten fontos az iskola részére és elüldöztetése milyen anyagi és erkölcsi kárral járt. Mindezeket túl kifogásolta, hogy az eljárás során bíróváltás következett be, amely az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[31] Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte, mivel a bizonyítékok okszerű mérlegelésével a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott az elsőfokú bíróság.

[32] Hangsúlyozta, hogy a felperes jogellenesen készített hangfelvételekkel kívánta a kereseti kérelmében megjelölteket bizonyítani és a hanganyag leiratai alapján állapította meg az elsőfokú bíróság a tényállást, ez is azt támasztja alá, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot figyelembe vett, ezek pedig nem voltak alkalmasak a perbeli igények alátámasztására. A tanúk elfogulatlan vallomást tudtak tenni, önmagában az a körülmény, hogy az alperesi munkáltatóval jogviszonyban állnak, vagy ismeretségük régebbi eredetű, az elfogultság tényét nem alapozza meg. tanú⁴ tanúvallomása viszont bizonyítékként valóban nem volt értékelhető, a perben vitatott tényekre ugyanis a tanúnak nem volt rálátása.

[33] A felperesi érveléssel ellentétben a perben az nyert bizonyítást, hogy a szakmai konfliktusok megoldását a munkáltató több ízben megkísérelte szóban, ezek eredményre nem vezettek. A felperes tudott munkáltatója azon szándékáról, hogy a továbbiakban a véleménykülönbségek feloldására tett kísérleteit dokumentálni fogja. Erre munkáltatóként jogszerű lehetősége volt, nem merült fel részéről olyan magatartás, amely a felperes jogos érdekeinek sérelmét célozta volna, ilyen körülményt a felperes sem bizonyított. Nem nyert igazolást a tanulmányi szerződéssel összefüggésben előterjesztett kárigény sem, ezt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság. A felperes az elsőfokú eljárásban nem tudott pontos tényelődást tenni a személyéhez fűződő jogainak mikénti megsértésére, e körben is helyes értékelést adott az elsőfokú bíróság.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[34] A fellebbezés nem alapos.

[35] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat a logika szabályaival összhangban a Pp. 279. §-ban foglaltaknak megfelelően értékelte, a tényállást helyesen állapította meg és helytálló következtetések levonásával érdemben helyes döntést hozott. A másodfokú bíróság teljeskörűen osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a bizonyítékokból levont következtetések tekintetében, ezért azok szükségtelen megismétlését mellőzte.

[36] Súlytalanul hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy az alperessel munkaviszonyban álló tanúk vallomása elfogultságuk okán nem értékelhető. Köztudomású, hogy a kereseti kérelem megalapozottságának eldöntéséhez azokat a személyeket lehet a bizonyítási eljárásban tanúként meghallgatni, akik a perbeli – jelen esetben a foglalkoztatási jogviszonyban felmerült – eseményekkel összefüggésben tudomással bírnak. A következetes bírói gyakorlat szerint (Mfv.I.10.251/1999/2., Mfv.I.10.014/2009/3., Mfv.III.10.584/2017/4.) önmagában az, hogy a munkaügyi perben meghallgatott tanú a munkáltató alkalmazásában áll, vagy vele gazdasági kapcsolatban áll, elfogultságot nem jelent. Ezért önmagában az a körülmény, hogy a tanúk nagyobb részt olyan személyek voltak, akik az alperes alkalmazottai, vagy akár az igazgatót régről ismerték, a perbeli esetben elfogultságot nem eredményeztek. A tanúk vallomásaikat a hamis tanúzás következményeinek ismeretében tették [Pp. 292. § (3) bekezdés], de emellett a tanúnak a félhez való kapcsolata és vallomásuknak tartalma a Pp. 346. §-ának (5) bekezdése értelmében egyébként is a bíróság mérlegelése alá esett. Általában tehát nincs is lehetőség arra, hogy a tanúk feltételezett elfogultságára utalással a bíróság a tényállás megállapításához szükségesnek látszó bizonyítást mellőzze.

[37] Az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat – így tanú4ét is - helyesen mérlegelte, az ellentétben állókat egymással ütköztette és helytállóan mutatott rá, hogy önmagában többlettényállás nélkül joggal való visszaélést nem jelent, hogy a munkáltató más munkavállalóval szemben milyen intézkedést alkalmaz. tanú4 által elmondottak pedig a joggal való visszaélés igazolásául szintén nem szolgálhattak, mert nem közvetlen észlelésen alapultak és valóban egyáltalán nem volt életszerű, hogy a leendő igazgató a diákok előtt olyan kijelentést tett volna, amit tanú4 állított.

[38] Azt is kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a Figyelmeztetés 1. esetében a felperes nem vitatta, hogy utóbb megváltoztatta az óra megtartásával a hiányzások engedélyezésével kapcsolatos nyilatkozatát és erről a tanulók nem értesültek, a diákok távolmaradását a korábbiaktól ellentétben igazolatlan hiányzásnak tekintette és azt a digitális naplóban rögzítette is. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a felperes szakmai mulasztása egyértelműen megállapítható volt, a felperes csak utóbb, már a hiányzás rögzítése után kérte ki a vezetőség véleményét, amely a nem megfelelő szakmai eljárását utóbb nem teszi meg nem történté. Perbeli esetben nem kizárólag az elengedés szabálytalanságát, hanem az azt követő következtelen eljárást együttesen értékelte úgy az alperes, hogy figyelmeztetéssel szankcionálja. Ezért önmagában más tanárok eljárásának nem volt jelentősége, ahogy a vezetői válasz elmaradásának sem.

[39] A Figyelmeztetés 2. esetében a felperes fellebbezésében arra helyezte a hangsúlyt, hogy ezen eseménnyel kapcsolatosan az érintett gyerekek pontos száma sem állapítható meg, mindez bizonyítatlanságot jelent a terhére rótt kötelezettségszegéssel kapcsolatban. Ugyanakkor a felperes a 2018. június 14-i meghallgatásán maga nyilatkozott úgy, miszerint észrevette azt, hogy megáztak a gyerekek, így „pl. név5nak mondtam és még pár embernek, hogy vegye át a tesi-trikóját”. Ezen nyilatkozatot a felperes által készített hangfelvétel leirata tartalmazza, így azt a felperes emlékezete sem torzítja - ahogy arra az elsőfokú bíróság is rámutatott - és alátámasztja, hogy több gyerek is vizes lett az udvaron. Az pedig nem vitatható, hogy egyetlen gyermek egészségének veszélyeztetése sem lehet megengedett.

[40] Valótlanul állította a felperes, hogy az iskola vezetősége nem nyújtott segítséget a konfliktusok megoldása kapcsán, ugyanis a becsatolt iratokból kitűnik, a felperes maga is előadta, hogy a vezetőség, az iskolaszék egyeztetést kezdeményezett a szülőkkel kapcsolatos problémák stb. jelzését követően.

[41] Az eljárási szabályoknak megfelelően nyilatkozta az elsőfokú bíróság az alperest, illetve a tanúkat a hangfelvétel, és annak leirata, mint bizonyíték felhasználhatósága kapcsán, illetve az érintetteket tanúként is meghallgatta az elsőfokú bíróság. Azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes által a hangfelvételtől készített leirat szövegéből sem következik, hogy bármilyen jogsértés történt volna az alperes részéről, akár a jogviszony megszüntetéséhez vezető körülmények, akár a jóhiszeműség, tisztesség követelménye, illetőleg a joggal való visszaélés kapcsán. A felperes perbeli nyilatkozatából (27.M.576/2018/27. jkv. 6. oldal 2. bekezdés) éppen az tűnik ki, hogy már korábban is a

diktafont az órákra azért vitte magával, hogy bizonyítsa a gyermekek viselkedését, amely azt támasztja alá, hogy a felperes nem járt el jóhiszeműen és jogszerűen, amikor ezt a módszert alkalmazta a vele való állítólagos bánásmód igazolására.

[42] A bizonyítékok alapján azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a gimnázium igazgatója tárgyyszerű és tényszerű kijelentéseket tett a tantestület előtt, éppen a felperes eljárása minősült rosszhiszeműnek, amikor kérdéseivel ebből az állapotból kívánta kizökkenteni az igazgatót, kvázi provokálva őt, aki azonban továbbra sem tett személyiségi jogot sértő kijelentéseket. Kizárólag annak a ténynek a közlése történt meg részéről, hogy a felperes kapcsán szóba került a jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése. A kijelentések fenyegető hangvételűnek egyáltalán nem minősültek és kényszerhelyzetet sem jelentettek a felperesnek, ugyanakkor a másodfokú bíróság is hangsúlyozza, hogy a felperes a saját jogviszony megszüntetésére vonatkozóan tett jognyilatkozatát nem támadta meg. A felperes áthelyezésével kapcsolatosan az átvevő intézmény magatartása a jogviszony időtartamának meghatározására nézve az alperes terhére nem eshetett. E körben helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy károkozó magatartást az alperesi munkáltató esetében nem lehet megállapítani, a kárfelelősség elemei mindenképpen hiányoznak.

[43] Helyesen mellőzte az elsőfokú bíróság név⁷ nyugalmazott iskolaigazgató tanúkénti meghallgatását, e körben részletes indokolást tartalmaz az elsőfokú ítélet, amellyel a másodfokú bíróság is teljeskörűen egyetértett. Jelen eljárás tárgyát a felperes jogviszonyának megszüntetését megelőzően évekkel korábban történt események nem képezték, a felperes a tanulmányi szerződéssel támogatott képesítését megszerezte, a biztatási kár kapcsán a fellebbezés egyébként sem tartalmaz részletes érvelést, azt pedig az alperes maga sem vitatta, hogy a technika tantárgy szaktanári tanítását kifejezetten igényelte. Így a sérelemdíj iránti igény és a joggal való visszaélés értékelését nem befolyásolta a felperes név⁷ igazgató irányítása alatti munkavégzése, a vele történt egyeztetések a technika tanári képesítésének „hasznosítása” kapcsán.

[44] Mindezekén túl a másodfokú bíróság arra is rámutat, hogy a tanács elnökének személyében beállott változás a per elhúzódását nem eredményezte. Továbbá a felperes ugyan másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését is kérte a Pp. 381. §-ára hivatkozással, ennek feltételei azonban a fentebb kifejtettek szerint nem álltak fenn, az elsőfokú eljárásban a bizonyítási eljárás az eljárási szabályoknak megfelelően történt.

[45] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az érdemben helyes elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[46] A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban pernyertes alperest megillető perköltség megfizetéséről a Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint 83. § (1) bekezdése alapján határozott a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján a pertárgyérték 2,5%-a szerinti mértékben.

[47] A feleket tárgyi költségfeljegyzési jog illette meg, ezért a perben le nem rótt Itv. 46. § (1) bekezdése szerint számított fellebbezési eljárási illeték a felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán a Pp. 525.§-a és 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[48] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, tárgyalás tartására irányuló kérelem hiányában.

Budapest, 2021. június 22.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.

előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla

bíró